

05.08.2022 r.

BP.5132.282.2022

2022.264391.BAST

P. P. Sp. z o.o.

**Decyzja nr 146/2022/BP
Prezesa
Narodowego Funduszu Zdrowia**

Na podstawie 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, oraz art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2021 r. poz. 162, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 20 lipca 2022 r., złożonego przez P. P. Sp. z o.o. we ... (KRS: ...), zwaną dalej „Wnioskodawcą” lub „Spółką”, o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

uznają za nieprawidłowe stanowisko wnioskodawcy zawarte we wniosku z dnia 20 lipca 2022 r.

Uzasadnienie

P. P. Sp. z o.o. z siedzibą we ... złożyła w dniu 20 lipca 2022 r. (data wpływu do NFZ 29 lipca 2022 r.) wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach oraz art. 34 Prawa przedsiębiorców. Wniosek zawierał – wymagane przez przepisy prawa - elementy wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej i został należycie opłacony.

Wnioskodawca wskazał, że wniosek dotyczy zdarzenia przyszłego. Wnioskodawca jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, której głównym przedmiotem działalności jest dystrybucja i dostarczanie artykułów w biurowych i szkolnych na terytorium RP. Czynności dystrybucyjne wykonywane są przez partnerów biznesowych firmy prowadzących własną działalność gospodarczą oraz przez osoby zatrudnione w Spółce w ramach stosunku pracy i umowy zlecenia. Wnioskodawca nie jest tzw. jednoosobową spółką z o.o. Kapitał zakładowy Spółki jest podzielony pomiędzy dwóch wspólników. Jeden wspólnik posiada 99,91 % udziałów w kapitale zakładowym Spółki. Dodatkowo pełni on w Spółce funkcję prezesa zarządu Spółki. Z kolei drugi

wspólnik, posiada pozostałe 00,09% udziałów w kapitale zakładowym Spółki i nie pełni on w Spółce żadnej funkcji.

Zgodnie z art. 176 § 1 ksh wspólnicy chcą wprowadzić zmiany w umowie Spółki mające na celu zobowiązanie wspólnika – który pełni obowiązki prezesa Spółki - do świadczenia na rzecz Spółki powtarzających się świadczeń niepieniężnych, innych niż świadczenia wynikające z piastowania przez niego funkcji prezesa zarządu.

Projektowana uchwała w sprawie ww. zmiany w umowie Spółki będzie miała następujące brzmienie:

1. Wspólnik zobowiązany jest do powtarzających się świadczeń niepieniężnych na rzecz spółki, takich jak: (wymienione zostały przykładowe świadczenia niebędące świadczeniami wynikającymi z aktu powołania wspólnika na prezesa zarządu, ich liczba może ulec zmniejszeniu bądź zwiększeniu):

- 1) okresowe doradztwo prawne,
- 2) sporządzanie pism sądowych,
- 3) sporządzanie pism windykacyjnych,
- 4) usługi doradcze,
- 5) obsługa korespondencji,
- 6) wystawianie faktur,
- 7) czynności konsultacyjne,
- 8) zarządzanie rozliczeniami.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1 będą wykonywane przez wyżej wymienionego wspólnika periodycznie co tydzień.

3. Za wykonywane czynności wskazane w ust. 1 wspólnikowi będzie przysługiwało wynagrodzenie. Wynagrodzenie wspólnika za powyższe świadczenia na rzecz spółki będzie wypłacane przez spółkę także w przypadku, gdy sprawozdanie finansowe nie wykazuje zysku. Wynagrodzenie to nie może przewyższać cen lub stawek przyjętych w obrocie.

4. Obowiązki, o których mowa w ust. 1 związane są ze wszystkimi udziałami obowiązanego wspólnika.

Wnioskodawca wyjaśnił, że wymienione świadczenia będą realizowane zgodnie z periodycznym zapotrzebowaniem Spółki na dane usługi. Za wykonywane czynności wspólnik otrzyma wynagrodzenie, którego wysokość nie będzie przewyższała cen lub stawek przyjętych w obrocie. Wysokość wynagrodzenia w zależności od rodzaju realizowanych świadczeń będzie ustalana w oparciu o stawkę godzinową lub w przypadku sprzedaży produktów i usług procentowo od wartości transakcji.

W tak wskazanym i opisanym zdarzeniu przyszłym, przedsiębiorca postawił pytanie: czy Spółka będzie zobowiązana do odprowadzania składki na ubezpieczenie zdrowotne od wypłaconego w trybie art. 176 ksh wspólnikowi wynagrodzenia z tytułu powtarzających się świadczeń niepieniężnych wykonywanych przez niego na rzecz spółki?

Zdaniem wnioskodawcy wynagrodzenie takie co do zasady nie stanowi podstaw do naliczania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach określa bardzo precyzyjnie podmioty, które podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Niemniej

w przepisie tym brak jest wskazania tytułu, co do objęcia składką zdrowotną wynagrodzenia, otrzymywanego przez wspólnika z tytułu powtarzających się świadczeń niepieniężnych, w trybie art. 176 ksh od spółki kapitałowej posiadającej więcej niż jednego wspólnika. Jednocześnie dla wzmocnienia przyjętego przez siebie stanowiska Wnioskodawca powołał się na decyzję Prezesa NFZ z dnia 31 stycznia 2022 r. nr 4/2022/BP, oraz decyzję z dnia 2 lutego 2022 r. nr 5/2022/BP, gdzie Prezes przedstawił tożsame stanowisko, prezentowane w niniejszym wniosku.

W ocenie Prezesa Funduszu stanowisko Przedsiębiorcy jest nieprawidłowe.

Rozpatrując wniosek Prezes zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach, Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawa przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przepis art. 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeksu spółek handlowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1467), zwanym dalej także: „KSH” stanowi, że w sprawach określonych w art. 1 § 1 nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Jeżeli wymaga tego właściwość (natura) stosunku prawnego spółki handlowej, przepisy Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio. Przez umowę spółki handlowej wspólnicy albo akcjonariusze zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu przez wniesienie wkładów oraz, jeżeli umowa albo statut spółki tak stanowi, przez współdziałanie w inny określony sposób (art. 3 KSH). Wspólnicy są zobowiązani jedynie do świadczeń określonych w umowie spółki (art. 151 § 3 KSH). Jeżeli

wspólnikowi mają być przyznane szczególne korzyści lub jeżeli na wspólników mają być nałożone, oprócz wniesienia wkładów na pokrycie udziałów, inne obowiązki wobec spółki, należy to pod rygorem bezskuteczności wobec spółki dokładnie określić w umowie spółki (art. 159 KSH).

Przepis art. 176 § 1 KSH stanowi, że jeżeli wspólnik ma być zobowiązany do powtarzających się świadczeń niepieniężnych, w umowie spółki należy oznaczyć rodzaj i zakres takich świadczeń. Wedle § 2 cytowanego artykułu, wynagrodzenie wspólnika za takie świadczenia na rzecz spółki jest wypłacane przez spółkę także w przypadku, gdy sprawozdanie finansowe nie wykazuje zysku. Wynagrodzenie to nie może przewyższać cen lub stawek przyjętych w obrocie. W § 3 przepisu wskazuje się, że w przypadku określonym w § 1 zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części udziału, bądź obciążenie udziału, może nastąpić jedynie za zgodą spółki, o której mowa w art. 182, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

Zgodnie ze stanowiskiem doktryny i orzecznictwa, przepis art. 176 KSH obok obligatoryjnego obowiązku wspólników do wniesienia wkładów na pokrycie objętych udziałów, stanowi jeden z fakultatywnych obowiązków wspólników, znajdujących swoje źródło w umowie spółki, a zarazem odstępstwo od ustawowego ograniczenia świadczeń wspólników na rzecz spółki (art. 151 § 3 i art. 3 KSH). Umowa spółki natomiast kreuje stosunek cywilnoprawny i jest umową cywilnoprawną, zawierającą cechy szczególne, właściwe dla regulacji prawa handlowego, tj. tworzy stosunek obligacyjny o charakterze konsensualnym, odpłatnym, przysparzającym oraz kauzalnym. W doktrynie podkreśla się konieczność rozróżnienia zobowiązania wspólnika do powtarzających się świadczeń niepieniężnych od innych fakultatywnych postanowień umowy spółki oraz ewentualnych cywilnoprawnych stosunków zobowiązaniowych pomiędzy spółką a wspólnikiem.

Do elementów przedmiotowo-istotnych zobowiązania ustanowionego na podstawie art. 176 KSH należą: obligacyjno-udziałowy charakter zobowiązania, ustanowiony w umowie spółki, oznaczony rodzaj i zakres świadczeń, odpłatność (oznaczenie wynagrodzenia), związek z udziałami ograniczonymi w zakresie swobody dysponowania nimi przez wspólnika. W odróżnieniu od innego rodzaju fakultatywnych zobowiązań umownych oraz cywilnoprawnych, obowiązek powtarzających się świadczeń niepieniężnych powinien pozostawać w ścisłym związku z zamierzeniami i celem, dla którego wspólnicy utworzyli spółkę. Z tej przyczyny omawiane zobowiązanie składa się na treść stosunku uczestnictwa w spółce. W celu skutecznego ustanowienia instytucji opisanej w art. 176 § 1 KSH, strony umowy spółki powinny oznaczyć co najmniej rodzaj i zakres świadczeń. Pod pojęciem rodzaju należy przy tym rozumieć przedmiot świadczenia. Ustawodawca nie ustanawia ograniczeń co do rodzaju świadczeń będących przedmiotem zobowiązania, wobec czego przyjmując należy, że przedmiotem zobowiązania wspólnika może być każdy typ świadczenia (dare – danie czegoś, facere – czynienie czegoś, non facere – nie czynienie czegoś, pati – znoszenie czegoś). Drugim obligatoryjnym elementem zobowiązania wspólnika pozostaje jego zakres, przez co rozumie się rozmiar i okres świadczenia (w znaczeniu częstotliwość).

Zgodnie z brzmieniem normy ustanowionej w art. 176 KSH, świadczenie powinno mieć charakter powtarzalny, a zatem periodyczny. Tego kryterium nie spełniają zobowiązania

jednorazowe, ciągłe ani stałe (tak np.: Z. Jara (red.), Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Wyd. 3, Warszawa 2020). Uwzględniający ww. elementy stosunek prawny ma charakter obligacyjno-udziałowy. W odróżnieniu od relacji cywilnoprawnej, niewywodzącej się ze stosunków korporacyjnych, do tego rodzaju stosunków obligacyjnych stosuje się reżim KSH. Odnosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy trzeba stwierdzić, że przedmiotem stosunku prawnego opisanego w analizowanym stanie faktycznym, pozostaje świadczenie o charakterze ciągłym, które nie mieści się w hipotezie normy ustanowionej w art. 176 KSH. Zakres wymienionych przez wnioskodawcę przykładowych czynności oraz sposób wykonywania (tu: co tydzień) świadczy o tym, że jest to zobowiązanie do stałego, bieżącego wykonywania wskazanych czynności.

W odróżnieniu od świadczeń periodycznych (okresowych), w przypadku świadczeń ciągłych czas jest wyznacznikiem rozmiaru świadczenia. Świadczenie ciągłe polega bowiem na określonym, stałym zachowaniu się dłużnika przez czas trwania stosunku zobowiązaniowego. Upływ czasu zostaje tym samym wpisany w konstrukcję świadczenia, a w konsekwencji w konstrukcję stosunku zobowiązaniowego. Zachowanie dłużnika w zasadzie sprowadza się więc do spełniania świadczenia, które ma następować wraz z upływem czasu. Potwierdza to stałe i bieżące wykonywanie wskazanych zadań, a przez to pracę o charakterze ciągłym.

Staość zachowania dłużnika nie oznacza, że musi ono przybrać postać nieprzerwanego, nierozdzielonego, ciągłego. Do uznania świadczenia za ciągłe wystarcza, jeżeli składa się ono z pewnych powtarzających się stale, następujących po sobie psychofizycznych aktów dłużnika, które – mimo że oddzielone w czasie - tworzą razem funkcjonalną całość. Miernikiem tej całości jest czas, a interes wierzyciela jest zaspokajany właśnie dlatego, że odpowiednie zachowanie się dłużnika trwa w czasie (T. Dybowski [w:] K. Osajda (red.) Prawo zobowiązań – część ogólna. System Prawa Prywatnego tom 5, Warszawa 2020, Wydanie 3).

Czym innym natomiast jest świadczenie okresowe, zwane periodycznym lub powtarzającym się. Takie świadczenie – zgodnie z doktryną - polega na stałym dawaniu przez czas trwania stosunku prawnego, w określonych regularnych odstępach, pewnej ilości świadczeń (pieniędzy lub innych rzeczy zamiennych). Kolejne świadczenia pozostają względem siebie w układzie periodycznym. Kategoria świadczeń okresowych jest więc wyróżniana na podstawie innych kryteriów niż świadczenia jednorazowe oraz ciągłe. Poza kryterium czasu pojawia się kryterium dodatkowe, tj. ilość świadczeń spełnianych w ramach jednego stosunku zobowiązaniowego (por.: T. Dybowski [w:] K. Osajda (red.) Prawo zobowiązań – część ogólna. System Prawa Prywatnego tom 5, Warszawa 2020, Wydanie 3).

Tych cech nie spełniają świadczenia opisane przez wnioskodawcę we wniosku, gdzie wspólnik zobowiązany jest w pierwszej kolejności do stałego i bieżącego realizowania zadań przez okres, wskazujący na pracę stałą. Opisane w ten sposób świadczenie nie spełnia cechy periodyczności, ani nie pozwala na ustalenie stałego rozmiaru świadczenia w jednostce czasu, co jest immanentną cechą świadczeń powtarzalnych. Wskazane przez wnioskodawcę czynności sprowadzają się do wykonywania, co tydzień spraw związanych z działalnością i obsługą spółki. W kontekście powyższego, stanowisko wnioskodawcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej należy uznać za nieprawidłowe. Na gruncie przedstawionego stanu

faktycznego nie można bowiem potwierdzić tezy, jakoby opisana relacja pomiędzy współnikiem a spółką ma charakter stosunku uczestnictwa, ustanowionego w art. 176 KSH. Wobec tego, stosownie do treści art. 2 KSH, kwalifikacji prawnej tak oznaczonego zobowiązania należałoby dokonać z zastosowaniem przepisów k.c. Natura opisanego stosunku obligacyjnego wypełnia przesłanki tytułu do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, o jakim mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach. Mając powyższe na uwadze, rozstrzygnięto jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

- 1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo
- 2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
- 3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.